

بسم الله الرحمن الرحيم

دیوان

خواجه شمس الدین

محمد

حافظ شیرازی

لسان الغیب

همراه با زندگینامه خواجه

به قلم حمید هاشمی

انتشارات فرهنگ و قلم

۱۳۸۵

[دیوان (چند زبانه)]

دیوان خواجه شمس الدین محمد شیرازی همراه با زندگینامه
خواجه و گزیده‌ای از غزلیات حافظ به زبانهای انگلیسی - فرانسه - آلمانی
و عربی / به قلم حمید هاشمی، تعبیر غزلیات حمید شیرازی؛ - تهران:
فرهنگ و قلم، ۱۳۸۵
۶۰۸ ص: مصور (رنگی).

ISBN 964-6989-30-6

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

ص.ع. به انگلیسی: Divan of Hafiz

فارس، انگلیسی - فرانسه - آلمانی و عربی.

۱. شعر فارسی - - قرن ۸ ق. ۲. شعر فارسی - - قرن ۸ ق. ترجمه شده
به خارجی. ۳. حافظ، شمس الدین محمد،
- ۷۹۲ ق. - - سرگذشت‌نامه. الف. هاشمی، حمید،
۱۳۳۱ - ب. شیرازی، حمید، ۱۳۳۱ -

۸۱/۳۲

PIR ۵۴۲۴

ت د ۱۹۸۱ ح

ذی ۱۳۸۵

۱۳۸۵

۱۲۱۲۰ - ۷۹ م

کتابخانه ملی ایران

دیوان حافظ

نام کتاب: دیوان حافظ

انتشارات: فرهنگ و قلم

به خط: نستعلیق رایانه‌ای به سبک استاد اخوین

مقدمه و تعبیر غزلیات: از حمید شیرازی - زندگینامه خواجه از حمید هاشمی

ترجمه به انگلیسی: جان هیندلی، لوتین بل، ویلبر فورس کلارک، آرتور جوی،

جان کریستوف برگل

لیتوگرافی: ترمه

چاپخانه دلارنگ

صحافی: ذوالفقار

تیراژ: ۵۰۰۰

سال: ۱۳۸۵

چاپ اول

شابک: ۹۶۴-۶۹۸۹-۳۰-۶

ISBN: 964-6989-30-6

تهران: خیابان دانشگاه - کوچه بهار - بلاک ۱۳۴ - تلفن: ۶۶۴۹۲۷۳۲

بیشگفتار

زبان پارسی که امروزه ما بدان سخن می‌گوئیم، یکی از شیرین‌ترین زبانهای رایج جهان است، زبانی کامل که در طول دوران‌های گذشته تاریخی در کورهٔ زمان آبدیده و با دهها زبان و گویش آمیزش یافته و کاستی‌هایش را رفع نموده و شاید بدین لحاظ باشد که گویندگان جهانی در ایران بیش از سایر نقاط گیتی رشد و پرورش یافته‌اند.

از جمله مشهورترین این ادبا و فضلا، شعرای پارسی زبان هستند و در میان شعرا، نغمه پردازان خوشنوائی یافت می‌شود که بلبل غزلسرای بوستانشان حافظ است، شاعری که در هفت سده پیش در شیراززاده شد، نشو و نما کرد، شکفته شد، پر آوازه گشت و سپس خاموش، و حاصل عمرش اشعاری دل‌انگیز، بود که برای جهانیان بیادگار ماند. اشعاری که سخنوران بزرگ جهان نیز به آنها با دیدهٔ احترام می‌نگرند و هر کدام، حافظ را لقبی داده‌اند، که بزعم خویش بالاتر از آن نمی‌توان گفت، اما باید گفت حافظ بقام و جایگاهی مختص به خود دارد و ویژگیهایش کاملاً انحصاری است. گرچه در صحنهٔ ادب پارسی بزرگان فراوان از شاعر و عارف یافت می‌شود، اما او چیز دیگریست، اشعارش غالباً معارف و حقایق معنوی را با زیباترین و شیواترین کلمات بیان نموده، کلامش هم

شاعرانه و عارفانه است و هم عامیانه، عارف و عامی از آن به یک میزان بهره می‌برند، شعر او را، هم عرفای والامقام می‌خوانند و هم عاشقان سینه چاک و هر یک در آن پیامی برای خود می‌یابند، و این همبستگی و ارتباط معنوی مابین گوینده و خواننده بحدی مستحکم است که با اعتقاد کامل با شعرش تفال می‌زنند و آنانکه بر سر دو راهی قرار دارند، از پیشگاهش راهنمایی می‌طلبند، و چه اعجاب آور است که این مطلب نیز در غالب مواقع منطبق با دل خواننده است.

ناگفته نماند که در عصر خواجه نیز با شعرش چنین برخورد می‌شد و از این روست که القاب فراوان همچون لسان الغیب، ترجمان الاسرار، افاضل العلماء، افصح المحققین و افضل المتکلمین و دهها لقب با مسامی دیگر به او داده شد که هر کدام نمایانگر گوشه‌ای از عظمت معنوی روح بلند اوست.

سخنان و اشعارش از آنچنان عظمت بالائی برخوردار است که نه تنها پارسی زبانان که غریبان نیز با آن مانوسند و از خواندنش لذت می‌برند که از جمله آنان می‌توان از گوته نام برد نابغه بزرگی که در تاریخ کشورش سرآمد و در جهان دری نایاب است، او بنا به گفته خویش دیوان حافظ را الهام بخش دانسته و می‌گوید:

مطالعه اشعار حافظ، الهامات عجیب و حالات غریبی در فکرش بوجود آورده، که شور و هیجانات حاصل از آن به تحریر شورانگیزترین بخش از اشعارش منتهی شد و دیوان شرقی نام گرفت. در این اشعار او به تحلیل و تجلیل از مقام بلند حافظ و تفسیر مضامین دلکش غزلیات خواجه پرداخت وی در بخشی از این اشعار خطاب به او می‌سراید:

«در دل سخن شورانگیز تو گاه موجی از پس موج دیگر می‌زاید و گاه

دریانی از آتش تلاطم می‌کند و مرا این موج آتشین در کام خویش فرو می‌برد.

این سخن گوته است که گفتارش در غرب از اعتبار ویژه‌ای برخوردار است. پس حال که در غرب، گوهر شناسان این چنین شیفته شعر حافظ و مضامین دلکش آن هستند، بی‌پایه نیست که ما نیز عاشقانه به آن بنگریم. انتشارات فرهنگ و قلم که در نشر آثار جاویدان ادب پارسی بخصوص دیوان خواجه شیراز سعی وافر دارد، در چندی پیش کاملترین دیوان خواجه را همراه با زندگینامه این بزرگمرد به چاپ رسانید، در این کار زیبا غزلیات خواجه تماماً تعبیر گردیده که مورد استقبال بسی نظیر دوستداران او واقع و با تماسهای خود و قدردانی از این اقدام بر دلگرمی ما افزودند، که در این میان بسیاری از این صاحب نظران فرمودند که دریغ است که کتاب مذکور را بصورت نفیس چاپ نگردیده، که ما نیز بر آن شده و با یاری یدریغ مسئولین فرهنگ پرور وزارت محترم ارشاد اسلامی به چنین اقدام ارزشمندی دست زدیم که جا دارد از این بزرگان کمال سپاسگزاری بعمل آید.

کتاب حاضر علاوه بر اشعار خواجه شیرین سخن، به تصاویر رنگی نیز مزین است که علاوه بر تصاویری از اماکن فارس و شیراز در بردارنده شاهکارهای هنری ایران در چند قرن اخیر می‌باشد و ویژگی دیگر آن، اشعار حافظ بزبانهای انگلیسی، فرانسه و آلمانی است که غالباً برگردان آن توسط شعرا و نوابغ غربی انجام یافته، امید است این کار پر زحمت نیز همچون دیگر کتب این انتشارات بتواند به جذب قلوب مردم فرهنگ دوست و هنر پرور ایران بزرگ توفیق یابد.

انتشارات فرهنگ و قلم